

Protocol Buitenschoolse activiteiten

2015

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Uitgangspunten	3
3. Toestemming en verzekering	4
3.1. Toestemming ouders.....	4
3.2. Toestemming school	4
3.3. Verzekering.....	4
4. Handleiding buitenschoolse activiteiten	5
4.1. Wandelen	5
4.2. Fietsen	5
4.3. Zwemmen.....	6
4.4. Uitstapjes en excursies met het openbaar vervoer	6
4.5. Schoolreisjes met een touringcar.....	7
4.6. Uitstapjes en excursies waarbij leerlingen vervoerd worden in personenauto's	7
5. Schema hoeveelheid begeleiders per groep	10

Protocol buitenschoolse activiteiten

1. Inleiding

Onderwijs zoals dat verzorgd wordt aan leerlingen van de scholen van Stichting KBO Haarlem-Schoten (de Sint Bavoschool en de Liduinaschool) beperkt zich niet tot het verzorgen van lessen binnen een gebouw en/of het speelterrein. Soms worden lessen buiten het schoolterrein verzorgd. Verder kent het onderwijs activiteiten buiten school, die een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de leerling.

Aangezien buitenschoolse activiteiten ook risico's met zich mee kunnen brengen, vinden we het belangrijk dat de voorwaarden, afspraken en regels bij iedereen duidelijk zijn. Ouders die hun kind aan school toevertrouwen, moeten er vanuit kunnen gaan dat buitenschoolse activiteiten op een goede en verantwoorde manier plaatsvinden. Leerkrachten moeten weten wat ze moeten doen en laten, leerlingen moeten weten welke regels en afspraken gelden bij buitenschoolse activiteiten. Met dit protocol willen we bijdragen aan deze duidelijkheid en daarmee aan de veiligheid.

De risico's van ongevallen zijn bij een buitenschoolse activiteit groter dan bij het verblijf op school. Een goede verzekering is hierbij van belang. De Stichting KBO Haarlem-Schoten heeft een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten. Dit betekent dat als er een ongeval zich voordoet tijdens buitenschoolse activiteiten, de scholen hiervoor verzekerd zijn. Deze verzekering betreft personeelsleden, leerlingen, stagiaires, ouders en vrijwilligers die namens de school handelen ten tijde van de activiteit.

Dit protocol is goedgekeurd door de MR van de Liduinaschool en de MR van de Sint Bavoschool in november 2015.

2. Uitgangspunten

Met buitenschoolse activiteiten worden activiteiten bedoeld die onder schooltijd plaatsvinden, maar niet op school plaatsvinden. Het zijn activiteiten die passen binnen de doelstellingen van het onderwijs. Deze activiteiten vinden altijd plaats onder verantwoordelijkheid van de school. Voorbeelden van buitenschoolse activiteiten zijn: zwemles, gymles in een gymzaal die niet op het schoolterrein ligt, sportdagen, schoolreisje, schoolkamp, excursie, vieringen (zoals Pasen, Kerst of Sint), schoolfeest.

Algemene uitgangspunten bij buitenschoolse activiteiten zijn:

- de activiteiten passen binnen de doelstellingen van het onderwijs;
- de activiteiten kunnen worden begeleid door zowel personeelsleden als niet-personeelsleden;
- de begeleiders van deze activiteiten zijn minimaal 18 jaar oud en zijn herkenbaar voor de leerlingen;
- de begeleiders van een buitenschoolse activiteit zijn zich bewust van de verantwoordelijkheid die ze dragen voor de leerlingen en zorgen ervoor dat de veiligheid gewaarborgd is;
- Ouders zijn tevoren op de hoogte van een buitenschoolse activiteit.

Naast buitenschoolse activiteiten bestaan er ook naschoolse activiteiten. Dit zijn activiteiten die niet onder schooltijd plaatsvinden en niet tot het lesprogramma behoren. Deze activiteiten vallen niet onder verantwoordelijkheid van de school. De kinderen kunnen aan deze activiteiten op vrijwillige

basis deelnemen. Bij naschoolse activiteiten kan gedacht worden aan: Haarlemse schoolsporttoernooien, de eerste communie in groep 4, de Avondvierdaagse, Sport in de wijk enz.

3. Toestemming en verzekering

3.1. Toestemming ouders

Bij de inschrijving op school gaan ouders akkoord met de buitenschoolse activiteiten. In de schoolgids wordt uitgelegd wat hier onder verstaan wordt. De buitenschoolse activiteiten worden door de leerkracht van tevoren bekend gemaakt. In het geval van een wekelijkse gymles buiten het schoolterrein wordt dit voor de aanvang van de eerste gymles (meestal in groep 3) gedaan. Voor alle overige activiteiten wordt van tevoren aan ouders gecommuniceerd welke buitenschoolse activiteit het betreft en wordt van tevoren de nodige informatie verstrekt (via de voor de school gebruikelijke communicatiemiddelen).

Ouders hebben per buitenschoolse activiteit het recht om geen toestemming te geven. Ouders moeten dit van tevoren en zelf melden aan de leerkracht. We vinden het belangrijk om, in een situatie waarin ouders geen toestemming geven, hier met elkaar over te spreken. Vandaar dat de directie van de school de betreffende ouders uitnodigt voor een gesprek.

De mening van ouders die geen toestemming verlenen voor deelname aan een bepaalde buitenschoolse activiteit wordt gerespecteerd. De leerling neemt in dat geval geen deel aan de activiteit, maar blijft op school en wordt indien nodig tijdelijk in een andere groep geplaatst.

3.2. Toestemming school

De school behoudt zich het recht voor om leerlingen niet deel te laten nemen aan een buitenschoolse activiteit. De leerkracht meldt dit van tevoren aan de ouders. Ook in dit geval gaan we hierover met elkaar in gesprek en zal de directie van de school de ouders uitnodigen. Het besluit om een leerling niet deel te laten nemen aan een buitenschoolse activiteit, kan de school bijvoorbeeld nemen wanneer er sprake is geweest van wangedrag of het veroorzaken van gevaarlijke situaties door een leerling.

Wanneer de school besluit een leerling niet deel te laten nemen aan een buitenschoolse activiteit, blijft de leerling op school en wordt indien nodig in een andere groep geplaatst.

3.3. Verzekering

De risico's van ongevallen zijn bij een buitenschoolse activiteit groter dan bij het verblijf op school. Een goede verzekering is hierbij van belang. De Stichting KBO Haarlem-Schoten heeft een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten. Dit betekent dat wanneer een ongeval zich voordoet tijdens buitenschoolse activiteiten, de scholen hiervoor verzekerd zijn. Deze verzekering betreft personeelsleden, leerlingen, stagiaires, ouders en vrijwilligers die namens de school handelen ten tijde van de activiteit.

Als een leerling iets overkomt en een namens de school aangestelde begeleider wordt hiervoor aansprakelijk gesteld, dan geldt dat dit verzekerd is wanneer het ongeval zich voordoet tijdens buitenschoolse activiteiten.

4. Handleiding buitenschoolse activiteiten

4.1. Wandelen

Bij het wandelen naar een buitenschoolse activiteit onderscheiden we de volgende vormen:

1. Wandelen naar de gymzaal
2. Wandelen naar activiteiten binnen de bebouwde kom, bijvoorbeeld naar de bibliotheek, sportveld, kinderboerderij e.d.
3. Wandelen naar activiteiten buiten de bebouwde kom.

Bij het wandelen gelden de volgende regels en afspraken:

- Tijdens het wandelen dragen alle leerlingen een hesje in een opvallende kleur
- Wanneer meerdere groepen op pad zijn en er niet voldoende hesjes zijn, worden er minstens vier hesjes verdeeld onder begeleiders en leerlingen.
- We wachten op elkaar
- We lopen in tweetallen in de rij
- De leerkracht loopt vooraan, in verband met het oversteken. De tweede begeleider loopt altijd achteraan. Bij meerdere begeleiders worden deze verdeeld over de rij om zo groepjes te maken.
- Bij het oversteken geeft de leerkracht een stopteken aan het verkeer. Na het oversteken wachten de leerlingen tot de leerkracht weer vooraan in de rij kan gaan lopen.
- In het schema in hoofdstuk 6 is af te lezen hoeveel begeleiders er nodig zijn per groep per activiteit.

Wanneer een leerkracht met een groep gaat wandelen, stelt hij de ouders van tevoren op de hoogte. Aan begeleiders wordt door de leerkracht uitgelegd wat de bedoeling is:

- Wat zijn de afspraken met de leerlingen?
- Wat wordt er van de begeleiders verwacht?
- Welke leerlingen heeft een begeleider onder zijn/haar hoede (kopie van groepsindeling)?
- Welke route wordt genomen?

Ook brengt de leerkracht de leerlingen van tevoren op de hoogte van de regels en afspraken tijdens het wandelen. Indien nodig weten de leerlingen wie de begeleider van het betreffende groepje is. Als het wandelen een wekelijkse activiteit betreft (zoals wandelen naar de gymzaal), worden ouders niet elke week opnieuw geïnformeerd. Wel zorgt de leerkracht dat de regels en afspraken regelmatig met de leerlingen en begeleiders besproken worden.

4.2. Fietsen

Bij het fietsen naar een buitenschoolse activiteit (vanaf groep 6), geldt dat iedere leerling moet beschikken over een veilige fiets. Bij het fietsen gelden de volgende regels en afspraken:

- Eén leerling per fiets
- Leerlingen en begeleiders dragen een hesje in een opvallende kleur
- Er fietst een begeleider achteraan met een leerling naast zich en een begeleider fietst vooraan met een leerling naast zich. Daartussen fietsen de overige leerlingen twee aan twee met de eventuele overige begeleiders verdeeld over de rij.
- Leerlingen weten bij welk groepje ze horen en op wie ze moeten wachten
- Bij het oversteken geeft de voorste begeleider een stopteken aan het verkeer. Na het oversteken wachten de leerlingen tot de begeleider weer vooraan kan gaan fietsen.
- In het schema in hoofdstuk 6 is af te lezen hoeveel begeleiders er nodig zijn per groep per activiteit.

Wanneer een leerkracht met een groep gaat fietsen, stelt hij de ouders van tevoren op de hoogte. Aan begeleiders wordt door de leerkracht uitgelegd wat de bedoeling is:

- Wat zijn de afspraken met de leerlingen?
- Wat wordt er van de begeleiders verwacht?
- Welke leerlingen heeft een begeleider onder zijn/haar hoede (kopie van groepsindeling)?
- Welke route wordt genomen?

Ook brengt de leerkracht de leerlingen van tevoren op de hoogte van de regels en afspraken tijdens het fietsen. Indien nodig weten de leerlingen wie de begeleider van het betreffende groepje is. Als het fietsen een wekelijkse activiteit betreft (zoals fietsen naar de gymzaal), worden ouders niet elke week opnieuw geïnformeerd. Wel zorgt de leerkracht dat de regels en afspraken regelmatig met de leerlingen en begeleiders besproken worden.

4.3. Zwemmen

Bij het zwemmen onderscheiden we de volgende vormen:

1. Zwemmen in lesverband tijdens schoolzwemmen
2. Recreatief zwemmen in het zwembad
3. Recreatief zwemmen in meer of zee

Voor regels en afspraken m.b.t. schoolzwemmen, beschikken de scholen over een protocol schoolzwemmen.

Ook gaan groepen wel eens recreatief zwemmen in het zwembad of meer. Voor deze activiteit moeten ouders van tevoren toestemming geven en verklaren dat de leerling in het bezit is van een zwemdiploma. Wanneer leerlingen in het zwembad/meer willen blijven als de activiteit wordt beëindigd en de groep huiswaarts keert, hebben ze hiervoor schriftelijke toestemming van hun ouder nodig. De verdere verantwoordelijkheid ligt na het beëindigen van de activiteit dan bij de ouders.

4.4. Uitstapjes en excursies met het openbaar vervoer

Uitstapjes of excursies met het openbaar vervoer worden minimaal een week van tevoren aangekondigd aan de ouders. In deze aankondiging staat waar het uitstapje plaatsvindt en wat de verwachte terugkomsttijd is en of dit gevolgen heeft voor de schooltijden en/of lunchpauze van de leerlingen.

Alle leerlingen nemen hun eigen OV-chipkaart mee en leveren deze uiterlijk een dag van tevoren in bij de leerkracht (graag voorzien van naam). Soms besluit de leerkracht om voor de groep een groepskaart aan te schaffen. Dan wordt aan alle leerlingen een bedrag gevraagd om zo de reiskosten te betalen.

De leerkracht zorgt ervoor dat een kleine EHBO tas en de groepslijst met telefoonnummers meegenomen wordt. Ook zorgt de leerkracht ervoor dat er op school een aanspreekpunt is die telefonisch bereikbaar blijft.

De begeleiders worden van tevoren door de leerkracht uitgenodigd om samen het programma, de afspraken en de regels te bespreken.

- Wat zijn de afspraken met de leerlingen?
- Wat wordt er van de begeleiders verwacht?
- Welke leerlingen heeft een begeleider onder zijn/haar hoede (kopie van groepsindeling)?
- Welke bus/trein/tram wordt genomen?

Met de leerlingen wordt van tevoren afgesproken hoe het uitstapje gaat verlopen en wat belangrijk is om te onthouden, zoals:

- In de bus/trein checken leerlingen in met hun eigen OV chipkaart. De begeleiders zien erop toe dat dit goed gedaan wordt
- Op de plaats van bestemming worden de kaarten weer ingeleverd bij de begeleiders en voor de terugreis deelt deze ze weer uit aan de leerlingen
- Bij het opstappen, overstappen en lopen naar de plaats van bestemming blijven we bij elkaar bij de begeleider of lopen we als groep in de rij
- Er wordt van tevoren een tijdstip en een verzamelplaats afgesproken, zodat de terugreis ook weer gezamenlijk aangevangen wordt
- Je blijft bij je begeleider en je luistert naar je begeleider

4.5. Schoolreisjes met een touringcar

De schoolreisjes worden ruim van tevoren gepland en gecommuniceerd naar ouders.

Bij het schoolreisje gelden de volgende afspraken:

- De leerkracht neemt de klassenlijst met alle telefoonnummers en noodnummers van de leerlingen mee
- Er wordt een EHBO koffer meegenomen naar elke bestemming
- Er wordt ter plaatse een centraal punt afgesproken waar altijd een begeleider met een telefoon en een EHBO koffer aanwezig is
- Iedere leerling draagt een T-shirt of een kaartje met de naam van de school.
- Er rijdt een personenauto achter de bus aan, zodat in geval van nood een vervoermiddel beschikbaar is
- Er wordt een begeleider per groep aangewezen die beschikbaar is indien noodsituaties of calamiteiten zich voordoen
- Er wordt van tevoren afgesproken wie op school de contactpersoon is. Deze blijft telefonisch bereikbaar

Met de leerlingen worden de volgende regels afgesproken:

- Eerst gaat de gehele groep naar de verzamelplaats (het centrale punt)
- Daar wordt afgesproken hoe laat iedereen weer bij de verzamelplaats terug moet zijn
- Zorg dat je altijd met z'n tweeën bent
- Je luistert naar de begeleider
- We lopen gezamenlijk weer terug naar de bus (in de rij of met de begeleider)
- We zitten in de bus

4.6. Uitstapjes en excursies waarbij leerlingen vervoerd worden in personenauto's

Bij uitstapjes waarbij leerlingen vervoerd worden in personenauto's, gelden dezelfde algemene regels en afspraken als bij uitstapjes en excursies met het openbaar vervoer. Deze uitstapjes of excursies worden minimaal een week van tevoren aangekondigd aan de ouders. Meestal wordt er bij de aankondiging meteen een oproep gedaan voor ouders die willen rijden. In deze aankondiging staat ook waar het uitstapje plaatsvindt en wat de verwachte terugkomsttijd is en of dit gevolgen heeft voor de schooltijden en/of lunchpauze van de leerlingen.

De leerkracht maakt van tevoren een indeling zodat elke leerling weet bij welke begeleiders hij/zij in de auto zit en andersom.

De leerkracht zorgt ervoor dat een kleine EHBO tas en de groepslijst met telefoonnummers meegenomen wordt. Ook zorgt de leerkracht ervoor dat er op school een aanspreekpunt is die telefonisch bereikbaar blijft.

De begeleiders worden van tevoren door de leerkracht uitgenodigd om samen het programma, de afspraken en de regels te bespreken.

- Wat zijn de afspraken met de leerlingen?
- Wat wordt er van de begeleiders verwacht?
- Welke leerlingen heeft een begeleider onder zijn/haar hoede (kopie van groepsindeling)?
- Welke route wordt genomen?

Het vervoeren van kinderen in personenauto's dient aan voorwaarden te voldoen. We maken hierbij onderscheid tussen wat wettelijk vereist is en van vanuit de verzekering vereist is. De meest veilige manier om kinderen te vervoeren is met een goedgekeurd autozitje, maar in ieder geval met een autogordel.

- Is het kind kleiner dan 1.35 meter? Dan dient het kind in een goedgekeurd autozitje te zitten.
- Is het kind groter dan 1.35 meter? Dan dient het kind de autogordel te gebruiken, eventueel met een zittingverhoger.

Het is verstandig om kinderen tot 12 jaar niet bij een ingeschakelde airbag te zetten. Kan het niet anders? Zet dan de autostoel zo ver mogelijk naar achteren. Het aantal passagiers mag niet groter zijn dan het aantal autogordels: iedereen heeft dus een gordel om. Een gordel mag niet worden gedeeld. Het is verplicht om autogordels en kinderzitjes te gebruiken op de door de fabrikant voorgeschreven manier. Het diagonale deel van de gordel mag bijvoorbeeld niet achter de rug langs, of onder de arm worden gedragen.

Er zijn echter uitzonderingen op deze regels. Deze zijn er, omdat niet altijd van rijdende ouders en verzorgers verwacht kan worden dat er (voldoende) kinderzitjes aanwezig zijn of geplaatst kunnen worden. Van ouders en verzorgers wordt verwacht, dat zij voor hun eigen kind een kinderzitje in de auto hebben. Voor kinderen die meerijden kan niet altijd een kinderzitje aanwezig zijn. Bij dit soort incidenteel vervoer over een beperkte afstand, mogen op de achter zitplaatsen kinderen vanaf drie jaar volstaan met het gebruik van de gordel. Het is verstandig om een kinderzitje mee te geven, als uw kind met iemand anders meerijdt. Als er op de achterbank al twee kinderzitjes in gebruik zijn, is er vaak geen plaats meer voor een derde. In zo'n geval mag een kind vanaf drie jaar op de overgebleven zitplaats de gordel gebruiken.

De school gaat ervan uit dat bovenstaande veiligheidsregels opgevolgd worden door ouders en verzorgers die eigen en andermans kinderen vervoeren tijdens een uitje of een excursie. Daarnaast adviseert de school om de leerlingen uit de groepen 1 t/m 4 autozitjes/zittingverhogers mee te geven bij een uitstapje met de auto.

Er bestaan twee verschillende inzittendenverzekeringen:

- Ongevallen inzittendenverzekering

Deze verzekering keert een vast bedrag uit voor iedere inzittende die door een ongeval blijvend invalide is geraakt of overlijdt. Het aantal personen dat verzekerd is, bepaalt de verzekeringnemer zelf bij het afsluiten van de verzekering. Indien tijdens een ongeval meer personen in de auto zitten, dan het aantal personen dat verzekerd is, dan zal het totaal van de verzekerde bedragen worden verdeeld over het aantal personen dat zich in de auto bevindt.

- Schade inzittendenverzekering

De schadeverzekering voor inzittenden dekt de daadwerkelijk geleden schade, tot aan het maximum afgesproken verzekerd bedrag. Je kunt bijvoorbeeld denken aan zaakschade (bril, kleding enz.), medische kosten enz.

Bij het vervoeren van leerlingen met de auto bij uitjes en excursies gaat de school ervan uit dat de ouders en verzorgers die rijden een inzittendenverzekering hebben afgesloten en dat er niet meer kinderen vervoerd worden dan de verzekering aangeeft.

De Stichting KBO Haarlem-Schoten heeft diverse verzekeringen voor werknemers en leerlingen, zoals een schoolongevallenverzekering en een aansprakelijkheidsverzekering. Het is echter van groot belang dat ouders en verzorgers die rijden zelf een inzittendenverzekering hebben afgesloten, omdat de schoolverzekeringen vaak een secundaire dekking bieden (de schade wordt hierbij in eerste instantie geclaimd op de eigen verzekering). Meer informatie over de schoolverzekeringen is te vinden op de site: <http://www.vkoverzekeringen.nl/>

5. Schema hoeveelheid begeleiders per groep

Hieronder een schematische weergave van het minimale aantal begeleiders per activiteit, per groep. Situaties kunnen echter divers zijn: de groepen, tijdstippen, trajecten e.d. kunnen aanpassingen vereisen. De school zal hierin, indien nodig, passende maatregelen nemen.

activiteit	Gr. 1/2	Gr. 3	Gr. 4	Gr. 5	Gr. 6	Gr. 7-8
Wandelen naar gym	n.v.t.	2 p.g.	1 p.g.	1 p.g.	1 p.g.	1 p.g.
Wandelen binnen bebouwde kom	1 op 4-5 ll.	min. 3 p.g.	3 p.g.	3 p.g.	2 p.g.	2 p.g.
Wandelen buiten bebouwde kom	1 op 4-5 ll.	4 p.g.	4 p.g.	4 p.g.	3 p.g.	3 p.g.
Fietsen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	3 p.g.	2 p.g.
Zwemmen (les)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	2 p.g.
Zwemmen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1 op 4-5 ll.	1 op 4-5 ll.	1 op 7 ll.
Uitstapjes en excursies met openbaar vervoer	n.v.t.	1 op 4-5 ll.	1 op 4-5 ll.	4 p.g.	3 p.g.	3 p.g.
Schoolreisjes met touringcar	1 op 5-6 ll.	1 op 5-6 ll.	1 op 5-6 ll.	1 op 7-8 ll.	Op 7-8 ll.	1 op 8-10 ll.
Uitstapjes en excursies met personenauto's	Is afhankelijk van het aantal autogordels.					